

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ว่าด้วยการจัดการพยานหลักฐานและทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดการพยานหลักฐาน
และทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๓ (๔) ประกอบมาตรา ๖๙ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดการพยานหลักฐานและทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พยานหลักฐาน” หมายความว่า พยานเอกสารและพยานวัตถุที่เป็นพยานหลักฐานของกลางในคดี

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและกฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยึดอายัด รั่วไว้เป็นพยานหลักฐาน
หรือศาลมีคำสั่งริบแต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด

“พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า ข้าราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. รวมตลอดถึง
ข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงาน ป.ป.ช. ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง
ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการยึด อายัด หรือรับทรัพย์สินไว้เป็นพยานหลักฐาน
ในเรื่องนั้น

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการ
ตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องหรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่ได้มีการยึดอายัด ทรัพย์สินไว้เป็นพยานหลักฐานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการเก็บรักษาทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งริบเนื่องจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด

ข้อ ๖ การจัดการทรัพย์สิน ได้แก่ การเก็บรักษา การนำไปใช้ประโยชน์ การจำหน่าย การทำลาย การคืน การประเมินราคา การคำนวณค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ รวมถึงการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๗ ค่าใช้จ่ายในการจัดการทรัพย์สินให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ

ข้อ ๘ ในการจัดการทรัพย์สินตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการทรัพย์สิน คณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลงานด้านการไต่สวนการทุจริต จำนวนหนึ่งคน เป็นประธาน

(๒) ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลงานด้านการไต่สวนการทุจริต จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๓) ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่กำกับดูแลงานด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย เป็นกรรมการ

(๕) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบตรวจสอบทรัพย์สิน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพย์สิน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้อำนวยการสำนักคดี เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการสำนักบริหารทรัพย์สินและสำนักคดี สำนักละหนึ่งคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๙ การประชุมของคณะกรรมการจัดการทรัพย์สิน ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการทรัพย์สิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็น รวมตลอดถึงพิจารณาให้ความเห็นเบื้องต้นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สิน

(๓) เก็บรักษาทรัพย์สินตามประเภท สภาพ และขนาดของทรัพย์สินในสถานที่หรือห้องที่มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย และหมั่นตรวจตราดูแลให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเสมอ

(๔) ประเมินราคา คำนวณค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพของทรัพย์สิน

(๕) กำหนดแบบบัญชีรายละเอียดทรัพย์สิน แบบการรับมอบและการเบิกจ่ายทรัพย์สิน รวมตลอดถึงแบบการขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

บัญชีรายละเอียดทรัพย์สิน อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประเภทหรือชนิดของทรัพย์สิน จำนวน น้ำหนัก หรือปริมาณ รูปถ่ายพร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับตำหนิรูปพรรณ เป็นต้น

(๖) รวบรวมและรายงานผลการดำเนินการ รวมถึงสภาพปัญหาและอุปสรรค ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกหกเดือน (ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนเมษายนและเดือนตุลาคม)

(๗) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

ในการดำเนินการตาม (๓) คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการดังกล่าวได้

ข้อ ๑๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเบิกทรัพย์สินชั่วคราวเพื่อประกอบการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้

การเบิกทรัพย์สินและการส่งมอบทรัพย์สินคืน ให้ดำเนินการตามแบบที่คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) เลขที่คดี เลขที่ยึดทรัพย์สิน และเลขคำสั่งแต่งตั้งกรรมการไต่สวนหรือมติมอบหมายพนักงานไต่สวน

(๒) ชื่อ สกุล และตำแหน่งของผู้เบิก

(๓) เหตุผลและความจำเป็นของการเบิก

(๔) วัน เวลา ที่เบิกและส่งคืน

หมวด ๒
การจัดการทรัพย์สินส่วนที่ ๑
การเก็บรักษาและการนำไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๒ การเก็บรักษาทรัพย์สิน ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ทรัพย์สินสามารถรวมไว้ในสำนวนหรือกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถเก็บรักษาทรัพย์สินได้เอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการทรัพย์สินดังกล่าว

(๒) กรณีนอกเหนือจาก (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบส่งมอบทรัพย์สินต่อคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อดำเนินการจัดเก็บ ดังนี้

(ก) ทรัพย์สินที่เป็นวัตถุ ให้บรรจุหีบห่อประทับตราหรือทำเครื่องหมายไว้เป็นสำคัญ โดยลงลายมือชื่อกำกับ กรณีที่ไม่สามารถบรรจุหีบห่อได้ให้ดำเนินการอื่นที่เหมาะสมเพื่อให้ทราบว่าเป็นทรัพย์สินที่ยึดอายัด รั่วเป็นพยานหลักฐาน พร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สิน

(ข) ทรัพย์สินที่เป็นเอกสาร ให้จัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สิน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นอาจจัดทำสำเนาเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการก็ได้

ข้อ ๑๓ ทรัพย์สินที่เป็นเงินสด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินและดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ต้องใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดี เช่น เงินล่อซื้อ เงินที่ต้องตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ให้นำส่งคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเป็นผู้เก็บรักษา

(๒) กรณีไม่ใช่ทรัพย์สินตาม (๑) หากเป็น

(ก) เงินของรัฐบาลไทยให้นำส่งคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินนำเข้าฝากธนาคารของรัฐ ในบัญชีของสำนักงาน ป.ป.ช. ในวันที่รับทรัพย์สิน หากไม่สามารถนำเข้าฝากได้ทันให้เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและนำเข้าฝากในโอกาสแรกที่ธนาคารของรัฐเปิดทำการ

(ข) เงินของรัฐบาลต่างประเทศ ให้แลกเปลี่ยนเป็นเงินของรัฐบาลไทยในวันที่รับทรัพย์สิน โดยเทียบเคียงอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารแห่งประเทศไทย และดำเนินการตาม (ก) โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ทรัพย์สินที่เป็นอัญมณี ทองคำแท่ง เครื่องทองรูปพรรณ ของมีค่า หรือสิ่งของอื่นทำนองเดียวกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำส่งคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในที่ปลอดภัยตามที่เห็นสมควร โดยทำบัญชีทรัพย์สินที่เก็บรักษาให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นตามสมควรด้วย

ข้อ ๑๕ มาตรการทางการเงิน มาตรการการลงทุน มาตรการหรือเอกสารอื่น รวมถึงสิทธิเรียกร้อง ทำนองเดียวกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินและนำส่ง คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเก็บรักษา

หากมีกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการทรัพย์สินหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ ซึ่งหากปล่อยไว้เนิ่นช้าทรัพย์สินอาจเสื่อมค่าหรือราคาหรือไร้ประโยชน์ และทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง สามารถแลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินอื่นหรือเงินของรัฐบาลไทยได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นรวมถึงนำเสนอวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมในการจัดการ ทรัพย์สินผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อความเห็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย และให้นำความในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ (ก) และข้อ ๑๔ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ทรัพย์สินที่เป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์อื่นนอกเหนือจากข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ที่ไม่สะดวกต่อการขนย้าย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีรายละเอียด ทรัพย์สินและนำส่งคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเก็บรักษา ทั้งนี้ คณะกรรมการจัดการทรัพย์สิน อาจพิจารณาแล้วมีมติให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน ครอบครอง ดูแลทรัพย์สินหรือใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินนั้นต่อไปได้ถ้าเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียนั้นยินยอม หรืออาจประสานความร่วมมือกับส่วนราชการอื่นเพื่อเก็บรักษา หรือมอบหมายให้ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลอื่นเป็นผู้เก็บรักษาระหว่างการดำเนินการ โดยให้คำนึงถึงวิธีการและ ความเหมาะสมในการเก็บรักษาทรัพย์สินให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและไม่เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากทรัพย์สินนั้นมีเอกสารสิทธิหรือทะเบียนแสดงสิทธิ ให้เก็บรักษา เอกสารหรือทะเบียนนั้นไว้ ในกรณีที่ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่จะต้องจดทะเบียนหรือ ได้จดทะเบียนไว้ตามกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้นายทะเบียนทราบ

ข้อ ๑๗ ดอกผลอันเกิดจากทรัพย์สินตามข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการจัดการ ทรัพย์สินเก็บรักษาตามประเภทของทรัพย์สิน โดยทำบัญชีทรัพย์สินให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับดอกผลของ ทรัพย์สินนั้นตามสมควรด้วย

ข้อ ๑๘ กรณีเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินยื่นคำร้องขอรับ ทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อความเห็นเบื้องต้น ก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย

คำร้องขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ ให้ดำเนินการตามแบบที่คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินกำหนด อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินที่ประสงค์จะขอรับไปใช้ประโยชน์

(๒) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วน ที่ร้องขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

- (๓) ระยะเวลาที่ประสงค์จะขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์
- (๔) ผู้ที่จะดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (๕) สถานที่ที่นำทรัพย์สินไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
- (๖) หลักฐานในการแสดงกรรมสิทธิ์ การครอบครอง หรือการมีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน
- (๗) เงื่อนไขและหลักประกัน

ก่อนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจงเป็นหนังสือให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินทราบ พร้อมทั้งลงประกาศในเว็บไซต์สำนักงาน ป.ป.ช. และปิดประกาศไว้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเจ็ดวัน หากบุคคลดังกล่าวประสงค์จะคัดค้านให้ยื่นคำร้องต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นอันเนื่องจากสภาพของทรัพย์สิน

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้รับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. คืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียโดยเร็ว เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นได้ถูกจำหน่ายหรือถูกทำลายตามส่วนที่ ๒

ข้อ ๑๙ หากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเห็นว่าทรัพย์สินไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาไว้ หรือหากเก็บรักษาไว้จะเป็นภาระแก่ทางราชการ และเห็นควรนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปข้อเท็จจริง เหตุผล ความจำเป็น พร้อมความเห็นผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย ทั้งนี้ ต้องกระทำโดยมิได้แสวงหากำไรจากทรัพย์สินนั้น

หากการนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการอื่นตามวรรคหนึ่ง ก่อให้เกิดความเสียหาย ให้หน่วยงานดังกล่าวชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นโดยนำความในข้อ ๒๙ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การจำหน่ายและการทำลาย

ข้อ ๒๐ ทรัพย์สินที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปเหตุผล และความจำเป็นผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งจำหน่ายหรือทำลายทรัพย์สินโดยเร็ว เว้นแต่เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินประสงค์จะขอรับทรัพย์สินไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกัน

- (๑) ทรัพย์สินมีสภาพเป็นของสด ของเสียง่าย หรือของที่ถ้าหน่วงช้าไว้อาจเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือเสียค่าใช้จ่ายเกินส่วนแห่งค่าทรัพย์สิน
- (๒) ทรัพย์สินมีลักษณะสกปรกเลอะเทอะหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ
- (๓) ทรัพย์สินมีสภาพหรือลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย

(๔) ทรัพย์สินต้องเก็บรักษาไว้ในสถานที่โดยเฉพาะเพื่อรักษาคุณภาพของตัวทรัพย์สิน หรือเป็นทรัพย์สินที่มีขั้นตอนหรือวิธีการเก็บรักษาเป็นพิเศษ

(๕) ทรัพย์สินที่ไม่เหมาะสมที่จะเก็บรักษาหรือหากเก็บรักษาจะเป็นภาระแก่ทางราชการ เกินสมควร

(๖) ทรัพย์สินอาจเสื่อมค่าหรือราคาหรือหากปล่อยทิ้งไว้จะทำให้ไร้ประโยชน์

(๗) ทรัพย์สินอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๑ การจำหน่ายทรัพย์สินตามข้อ ๒๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปเหตุผล และความจำเป็นในการนำทรัพย์สินออกจำหน่ายโดยวิธีการขายทอดตลาด พร้อมทั้งจัดทำหลักฐาน รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน

หากไม่สามารถจำหน่ายโดยวิธีการขายทอดตลาด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปเหตุผล และความจำเป็นในการนำทรัพย์สินออกจำหน่าย พร้อมทั้งระบุการจำหน่ายวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร และจัดทำหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินไว้อย่างชัดเจน ผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สิน เพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสั่งการ

เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อหักค่าใช้จ่ายและค่าภาระติดพันทั้งปวงออกแล้ว ให้คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินดำเนินการตามข้อ ๑๓ (๒)

ข้อ ๒๒ กรณีไม่สามารถจำหน่ายทรัพย์สินตามข้อ ๒๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ สรุปเหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งระบุวิธีการทำลายและจัดทำหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ไว้อย่างชัดเจน ผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณากำหนดวิธีการและขั้นตอนในการทำลายต่อไป

ข้อ ๒๓ ก่อนดำเนินการจำหน่ายหรือทำลายทรัพย์สินตามส่วนนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามความในข้อ ๑๘ วรรคสาม โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การคืน

ข้อ ๒๔ กรณีเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินยื่นคำร้อง และแสดงหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นผ่านคณะกรรมการจัดการทรัพย์สินเพื่อทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้คืนทรัพย์สิน ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการคืนทรัพย์สินดังกล่าวแก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สิน โดยเร็ว เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นได้ถูกจำหน่ายหรือถูกทำลายตามส่วนที่ ๒ ให้แจ้งเหตุแก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินพร้อมทั้งดำเนินการตามข้อ ๒๘

ข้อ ๒๕ ก่อนดำเนินการคืนทรัพย์สินตามข้อ ๒๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามความในข้อ ๑๘ วรรคสาม โดยอนุโลม

ข้อ ๒๖ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือ ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินตามข้อ ๑๘ และข้อ ๒๔ ส่งคืนทรัพย์สินเมื่อปรากฏข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุจำเป็นต้องใช้ทรัพย์สินนั้นในการตรวจสอบ ใ้สวน หรือแสดงเป็นพยานหลักฐาน ในการพิจารณาคดี

(๒) เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินผิดเงื่อนไขตามคำร้อง ขอรับมอบทรัพย์สินไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ หรือผิดสัญญาประกัน

(๓) มีการนำทรัพย์สินไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

(๔) ต้องคืนทรัพย์สินให้แก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินดีกว่า

(๕) ครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

(๖) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นเพื่อป้องกันไม่ให้ทรัพย์สินเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ ๔

การประเมินราคา การคำนวณค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ

ข้อ ๒๗ เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ จัดการทรัพย์สินดำเนินการประเมินราคาทรัพย์สินดังกล่าวโดยเร็วตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การประเมินราคาที่ดิน ให้ถือหลักเปรียบเทียบกับราคาตลาดหรือราคาที่ใกล้เคียงกับราคาตลาด ให้มากที่สุด แต่ต้องไม่ต่ำกว่าราคาประเมินของกรมที่ดินที่ใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

(๒) การประเมินราคาโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง

(ก) อาคารที่ก่อสร้างใหม่ ให้ถือหลักการถอดแบบคำนวณตามวิธีการของการก่อสร้าง

(ข) อาคารที่ใช้งานแล้ว ให้คำนวณตามตารางสำเร็จของทางราชการ

(๓) การประเมินราคาทรัพย์สินอื่น

(ก) ทรัพย์สินใหม่ ให้ถือราคาตลาดเป็นเกณฑ์การประเมิน

(ข) ทรัพย์สินเก่า ให้ถือตามราคาตลาดหักด้วยค่าเสื่อมราคาตามสภาพความเป็นจริง หรือตามวิธีการอื่นที่เหมาะสม

(ค) หุ่นในตลาดหลักทรัพย์ ให้ใช้ราคาซื้อขายครั้งล่าสุด

(ง) หุ่นกุ ให้ใช้ราคาที่ตราไว้

(จ) หุ่นในบริษัทต่าง ๆ ให้ประเมินราคาโดยการประเมินฐานะทางการเงินและการดำเนินงาน ของบริษัทนั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจัดการทรัพย์สินอาจประสานความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ความชำนาญตามประเภทและชนิดของทรัพย์สินนั้น ๆ เข้าร่วมในการประเมินราคาก็ได้

ข้อ ๒๘ กรณีความปรากฏในภายหลังว่า ทรัพย์สินที่นำออกขายทอดตลาดหรือที่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดและไม่อาจคืนทรัพย์สินให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินได้ ให้สำนักงานดำเนินการชดเชยราคาทรัพย์สินตามมูลค่าที่ประเมินได้ตามข้อ ๒๗ หรือตามราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นแล้วแต่กรณี

นอกจากการชดเชยราคาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินมีสิทธิได้รับค่าเสียหายและค่าเสื่อมสภาพ โดยเทียบเคียงอัตราดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝาก ประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่ได้รับตามวรรคหนึ่งด้วย

หมวด ๓

การเก็บรักษาและจัดการทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งริบแต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด

ข้อ ๒๙ ให้ผู้ว่าคดี พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนผู้รับผิดชอบสำนวนรวบรวมทรัพย์สินพร้อมทั้งจัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งริบเนื่องจากกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุดแล้วนำเสนอเลขาธิการเป็นผู้เก็บรักษา

ข้อ ๓๐ ให้นำความในข้อ ๑๒ ถึงข้อ ๑๗ มาใช้บังคับกับการดำเนินการในหมวดนี้โดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานผลการดำเนินการรวมถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคตามหมวดนี้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อทราบทุกหกเดือน (ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม)

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ ทรัพย์สินที่ได้มาก่อนระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ